

Rapport från Riksstämman 30–31 maj 2026

Riksstämman hålls vart fjärde år och vår nya styrelse kunde genom Ebba och Sagas närvaro presentera sig för förbundsstyrelsen och andra förtroendevalda inom förbundet.

Vår avdelning hade inför stämman skrivit två motioner som rör vad förbundet ska koncentrera sig på de kommande fyra åren. Den ena yrkade på att förbundet ska tillsätta en arbetsgrupp som jobbar för att scenkonstregissörer ska anställas genom Teateralliansen. Tryggheten och hållbarheten för oss regissörer måste öka. Vi har idag en tuff arbetssituation i och med svag anställningstrygghet i kombination med omfattande arbetsledaransvar. Bristen på en arbetsplats undergräver även fackligt arbete. Motionen avslogs med argument från förbundsstyrelsen om att det politiska läget inte möjliggör en utvidgning av alliansen. Vår avdelning med Micke Cocke och flera andra i spetsen, har i många år arbetat för att inkludera regissörer i Teateralliansen och det är lätt att känna nederlag över att förbundet inte agerar. Som ny styrelse vill vi undvika att fastna i ett förslag som förbundet i sak tycker är bra, men samtidigt ser som omöjlig att genomföra. Vi kommer inte släppa kravet om anställning i alliansen men arbetar redan i höst med andra strategier för att förbättra tryggheten i vårt yrke. Hur kan vi öka vårt inflytande i teaterhusen till exempel? Hur kan vi säkra att de konstnärliga processerna och visionerna får utrymme att styra arbetet? Vilka frilanskollektiv finns och vad bör startas? Hur kan vi förbättra a-kassan för oss frilansare?

Vi som varit verksamma i det fria fältet vet också att yrkestryggheten minskar idag på grund av nedskärningar i kulturlivet olika delar. Vår avdelningsordförande Saga såg därför till att en ny formulering som lyfter kulturens infrastruktur kom med i förbundets verksamhetsplan för de kommande fyra åren. I visionen för förbundet står nu att "Scen- och filmområdet är mycket personalintensivt och beroende av offentlig finansiering och näringsstöd som (och här kommer tillägget) *garanterar kulturens infrastruktur*. Vårt tillägg ska ses som en markering mot de nedskärningar som eskalerat de senaste åren.

Den andra motionen vi hade lämnat in proklamerade *Inget arbete utan kontrakt!* Den handlade om att vi tycker att kollektivavtalet ska reglera att en regissör har fått sitt kontrakt innan rammöte. Motionen hänsköts till avtalsrörelsen där arbetsmarknadens parter gör upp om de avtal som reglerar hur man får jobba på institutioner, fria grupper och privattestrar. För ett mer kraftfullt fackligt engagemang behöver vi se vilka frågor vi ska kämpa för i avtalsrörelsen där facket förhandlar med arbetsgivare, och de frågor som rör fackets inriktning – som ju är mycket bredare än avtalsrörelsen – som stämman kan besluta om. Motioner behöver förankras tidigt och i flera yrkesavdelningar för att nå framgång på stämman.

25 september ska yrkanden till avtalsrörelsen vara inlämnade. Vår första medlemsträff i höst ägnar vi åt vilka förändringar vi önskar se i kollektivavtalet och varför. Kom och gör din röst hörd och möt kollegor.

Andra sätt att få igenom det vi tycker är viktigt framåt kan vara att ha inflytande i förbundsstyrelsen, valberedningen och KLYS. Värt att notera är att det i en övrigt stark och väl sammansatt förbundsstyrelse, saknas representant för scenkonstregissörerna nu när Pontus Plaenge lämnar sitt uppdrag. Vi som deltog i stämman från vår avdelning tog reda på mer om hur valberedning och förbundsstyrelsen ställer sig i den här frågan. Vi tror det finns arbete att göra för att övertyga förbundet inför nästa valomgång att en scenkonstregissör, som genom yrket har bred kontakt på teatrarna och arbetar med de övergripande konstnärliga inriktningen, fyller en viktig roll i styrelsen. Vi har siktet inställt på då nästa valberedning väljs om två år - som i sin tur kommer föreslå nästa styrelse.

Ebba Petrén

Saga Gärde